

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE XIV^e KAMER

A R R E S T

nr. 218.011 van 15 februari 2012
in de zaken I. A. 201.745/XIV-33.493
II. A. 201.746/XIV-33.494

In zake: Ivo BOECKX
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Tom Van Gestel
kantoor houdend te 2300 Turnhout
Otterstraat 136
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen:

de BELGISCHE STAAT, vertegenwoordigd door de minister
van Justitie
met kantoren te 1000 Brussel
Leuvenseplein 4, 4^e verdieping
alwaar woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 8 september 2011, strekt tot de nietigverklaring van de beslissing van de gevangenisdirecteur van Turnhout, waarbij aan de verzoeker de tuchtsanctie wordt opgelegd van een maand individueel regime vanaf 25 augustus 2011 en ontslag uit de keuken.

De vordering, ingesteld per afzonderlijk verzoekschrift op 8 september 2011 strekt tot de schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de beslissing van de gevangenisdirecteur van Turnhout, waarbij aan de verzoeker de tuchtsanctie wordt opgelegd van een maand individueel regime vanaf 25 augustus 2011 en ontslag uit de keuken.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een nota en een administratief dossier ingediend.

Auditeur Alexander Van Steenberge heeft een verslag opgesteld over het beroep tot nietigverklaring met toepassing van artikel 93, eerste lid, van het besluit van de Regent van 23 augustus 1948 tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, en over de vordering tot schorsing met toepassing van artikel 12 van het koninklijk besluit van 5 december 1991 tot bepaling van de rechtspleging in kort geding voor de Raad van State.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 1 februari 2012.

Staatsraad Stephan De Taeye heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Meral Kalin, die loco advocaat Tom Van Gestel verschijnt voor de verzoeker, en attaché Jorn Brewaeys, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Auditeur Alexander Van Steenberge heeft een met dit arrest gedeeltelijk eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. De verzoeker is sedert 10 juni 2009 gedetineerd en verblijft op het moment van de tuchtprocedure in de gevangenis te Turnhout.

3.2. Op 23 augustus 2011 wordt lastens de verzoeker een rapport aan de directeur opgesteld, waarin het volgende wordt vermeld : “Bij onderzoek op cel 121 heb ik cornflakes dozen geopend, deze waren nog verzegeld. Onder de zak trof ik drie blokken vermoedelijk hasj aan. In een andere doos cornflakes trof ik het bedrag van ongeveer 550 euro aan. Bij verder onderzoek kwam ik nog een pakje l&m tegen deze bevond zich ook in een cornflakes doos hierin zat een pakje met vermoedelijk marihuana. Dit alles is overhandigd aan DD pa Herrijgers”.

3.3. Op 23 augustus 2011 wordt aan de verzoeker als voorlopige maatregel het verplicht verblijf op cel opgelegd.

3.4. Op 24 augustus 2011 wordt aan de verzoeker meegedeeld dat tegen hem een tuchtprocedure wordt opgestart waarbij hem een kopie van dit document, van het rapport aan de directeur, van het overzicht van vroegere sancties en van elk stuk dat deel uitmaakt van het tuchtdossier wordt overhandigd.

3.5. Op 25 augustus 2011 wordt de verzoeker in het bijzijn van zijn raadsman gehoord. In het verslag van de hoorzitting wordt onder meer het volgende vermeld :

“(…)

Boeckx zegt dat :

- hij alle verantwoordelijkheid neemt voor de gevonden goederen. Zijn kamergenoot wist niets van datgene wat bij hun op de kamer werd gevonden

De directeur wijst Boeckx er op dat :

- de gevonden hoeveelheden verdovende middelen van die orde zijn dat het niet meer om persoonlijk gebruik kan gaan. Bovendien werd er ook geld aangetroffen. Zaken die onvermijdelijk aan het parket gemeld zullen moeten worden, die dan zullen beslissen over verdere gerechtelijke afhandeling

De advocaat van Boeckx zegt dat :

- zijn cliënt weet dat dit ernstige gevolgen zal hebben. Hij beweert echter dat hij de dozen, waarin het geld en de verdovende middelen werden aangetroffen, in bewaring had genomen voor een gedetineerde die naar Hoogstraten is vertrokken.

Hij was echter niet op de hoogte dat er zich iets in deze dozen bevond. Hij vermoedt dat Cras in Hoogstraten heeft gebabbeld want bij controle van de kamer werden enkel de dozen onder handen genomen waarin later het geld en de verdovende middelen werden aangetroffen. Misschien zou de directeur eens wat bijkomend onderzoek verrichten want de gedetineerde die naast zijn cliënt verblijft heeft kunnen vaststellen dat hij de dozen van Cras heeft overhandigd gekregen.

Bovendien blijkt uit zijn tuchtverleden, waarin slechts het bezit van enkele andere verboden zaken zoals een GSM-toestel staan vermeld, er verder geen vergrijpen op staan vermeld die hem kunnen linken aan bezit of gebruik van verdovende middelen. En dat in een periode van twee jaar. Iets wat vermoedelijk toch in het voordeel van zijn cliënt zou kunnen spreken. Zeker als men in overweging neemt dat zijn cliënt binnen afzienbare tijd in aanmerking komt voor voorwaardelijke invrijheidstelling
(...)”

3.6. Op 25 augustus 2011 wordt aan de verzoeker de volgende tuchtsanctie opgelegd : “1 maand individueel regime vanaf 25/8/2011 + glasbezoek” en “Ontslag uit keukne” (sic). Dit is de bestreden beslissing, die als volgt is gemotiveerd :

“(...)”

Betrokkene neemt de volle verantwoordelijkheid, voor het gevonden geld en de verdovende middelen, op zich en stelt duidelijk dat zijn kamergenoot, Roosen Jozef niet op de hoogte was van de aanwezigheid van deze zaken.

De gevonden zaken waren verborgen in een enkele dozen cornflakes die betrokkene in bewaring zou hebben genomen van gedetineerde Cras op het moment dat deze werd overgeplaatst naar de gevangenis van Hoogstraten.

Zowel het in bewaring nemen van goederen van medegedetineerden als het bezit van geld en verdovende middelen is in de gevangenis ten strengste verboden en zal als dusdanig ook bestraft worden.

Voor het bezit van de verdovende middelen en het geld zullen het parket op de hoogte gesteld worden, die verder zullen oordelen over de gerechtelijke vervolging.

Zijn verboden : alle daden, woorden of gebaren die indruisen tegen de welvoeglijkheid, de zedelijkheid of het fatsoen (Art. 79, 2° Algemeen Reglement)
(...)”

3.7. Op 30 augustus 2011 wordt aan de verzoeker meegedeeld dat zijn deelname aan het overlegcomité van de gevangenis te Turnhout niet wordt toegestaan.

IV. Samenvoeging

4. In het belang van een goede rechtsbedeling komt het gepast voor beide zaken te voegen.

V. Regelmatigheid van de rechtspleging

5. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend nadat het aangewezen lid van het auditoraat een verslag in toepassing van artikel 93 van het algemeen procedurereglement heeft opgesteld. Een dergelijk procedurestuk is in dit geval niet in het algemeen procedurereglement voorzien en moet derhalve uit de debatten worden geweerd.

VI. Toepassing korte debattenprocedure

6.1. De verzoeker voert in zijn verzoekschrift tot nietigverklaring drie middelen aan. In een eerste middel doet hij gelden dat de bestreden beslissing onwettig is “op basis van een mogelijke schending van de termijnen voorzien voor het opleggen van tuchtsancties in de ministeriële omzendbrieven nr. 1777 en 1782”. In een tweede middel voert de verzoeker aan dat de bestreden beslissing de motiveringsplicht schendt, doordat deze beslissing in zijn motivering geen melding maakt van de argumentatie dat de verdovende middelen eigendom waren van zijn “naburige ex-celgenoot” en hijzelf geen weet had van de inhoud van de cornflakesdozen, waarin deze middelen werden aangetroffen. In een derde middel voert de verzoeker aan dat de zorgvuldigheidsplicht en het legaliteitsprincipe zijn geschonden. Hij betoogt in dit middel dat de tuchtprocedure “op een onredelijke wijze de mogelijkheden (...) om zijn bewijsvoering te verzorgen, heeft beknot, en dan ook op onzorgvuldige wijze is tot stand gekomen” en de bestreden beslissing “(...) niet de legaliteitstoets (doorstaat), daar de opgelegde sanctie de maximale zwaarste sanctie overschrijdt, en er maatregelen werden opgelegd aan verzoeker, die niet vermeld staan in de bestreden beslissing”. Wat dit laatste betreft, voert de verzoeker meer bepaald aan dat “er blijkbaar eenzijdig, zonder dat deze in de bestreden beslissing opgenomen werden, nog bijkomende tuchtsancties werden opgelegd zijnde telefoonverbod & afwijzing van deelname aan het overlegcomité, ondanks het feit dat verzoeker verkozen werd”.

6.2. In het auditorsverslag wordt voorgesteld om het beroep als ongegrond te verwerpen, met toepassing van artikel 93 van het algemeen procedurereglement, omdat het slechts korte debatten vereist. Wat meer bepaald het in fine van randnummer 5.1 vermelde onderdeel van het derde middel betreft, wordt in het auditorsverslag gesteld dat artikel 82 van het koninklijk besluit van 21 mei 1965 houdende het algemeen reglement van de strafinrichting onder meer in de straffen “ontzegging van arbeid, lectuur, kantine, bezoeken, briefwisseling en van de andere, krachtens dit reglement of bijzondere reglementen, verleende gunsten” voorziet en dat “het opleggen van het telefoonverbod (...) bijgevolg steun (vindt) in een reglementaire tekst en (...) onderdeel uit(maakt) van de opgelegde tuchtsanctie”. De Raad van State stelt echter vast dat het aan de verzoeker opgelegde telefoonverbod niet als dusdanig in de bestreden beslissing staat vermeld. Voorts is het de Raad van State in de huidige stand van het dossier niet duidelijk of de verzoeker, op het ogenblik dat de bestreden beslissing hem ter kennis werd gebracht, wist of diende te weten dat de bestreden beslissing het kwestieuze telefoonverbod inhield.

6.3. Naar het oordeel van de Raad van State is de zaak niet in zoverre gereed dat ze met toepassing van de korte debattenprocedure definitief kan worden beslecht overeenkomstig de conclusies van het auditorsverslag. De zaak dient derhalve naar de gewone rechtspleging te worden verwezen.

VII. De vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid

Ontvankelijkheid

7.1. De verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van de vordering. Er bestaat vooralsnog geen noodzaak om over de opgeworpen exceptie uitspraak te doen. Een onderzoek van en een uitspraak over deze exceptie dringt zich immers slechts op indien zou blijken dat de grondvoorwaarden voor schorsing vervuld zijn, hetgeen te dezen, zoals hierna zal blijken, niet het geval is.

Onderzoek van de vordering

7.2. Overeenkomstig artikel 17, §§ 1 en 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State kan slechts tot de schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid worden besloten onder de drievoudige voorwaarde dat ernstige middelen worden aangevoerd die de vernietiging van de aangevochten beslissing kunnen verantwoorden, dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de beslissing een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen en dat de zaak hoogdringend is.

Het moeilijk te herstellen ernstig nadeel

Het aangevoerde moeilijk te herstellen ernstig nadeel

7.3. De verzoeker voert als moeilijk te herstellen ernstig nadeel aan dat hij door de bestreden tuchtsanctie onder het “strikte regime” (o.a. slechts één uur wandelen per dag, verlies van zijn werk in de gevangenis) valt. Tevens kan hij enkel bezoek achter glas ontvangen, en aldus zijn bezoek zelfs niet de hand schudden. Dit zijn volgens de verzoeker uiteraard ernstige inbreuken op zijn recht tot niet-inmenging in zijn privéleven (art. 8 EVRM) en zijn recht op vrijheid (art. 5 EVRM), inbreuken die onmogelijk hersteld kunnen worden eens zij uitgevoerd zouden worden. Herstel kan in geval van uitvoering immers uitsluitend bij equivalent, doch dit is morele schade, die vaak slechts op symbolische wijze het aangedane nadeel tracht te herstellen.

Beoordeling

7.4. Vóór alles dient te worden vastgesteld dat een schorsing van de tenuitvoerlegging enkel voor de toekomst geldt. Aangezien de bestreden beslissing inmiddels volledige uitvoering heeft gekregen, kan een schorsing aan de verzoeker geen voordeel meer opleveren.

Deze vaststelling volstaat om de vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid af te wijzen.

BESLISSING

- 1. De zaken G/A 201.745/XIV-33.493 en G/A 201.746/XIV-33.494 worden gevoegd.**
- 2. Het verzoek tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid wordt verworpen.**
- 3. De debatten worden heropend.**
- 4. Het beroep tot nietigverklaring wordt verwezen naar de gewone rechtspleging.**

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 15 februari 2012, door de Raad van State, XIVE kamer, samengesteld uit:

Stephan De Taeye,	staatsraad, waarnemend voorzitter,
bijgestaan door	
Christophe Verhaert,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Christophe Verhaert

Stephan De Taeye